

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ

ДИСЦИПЛІНИ

МЕДІАДИДАКТИКА

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень*
Освітня програма «Початкова освіта»

Спеціальність АЗ Початкова освіта

Спеціалізація _____
за наявності

Галузь знань А Освіта
шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 25 серпня 2025 р.

м. Коломия – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Медіадидактика
Викладач (-і)	Поясик Оксана Іванівна
Контактний телефон викладача	0663630982
Е-mail викладача	oksana/poiasyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, <u>90 год.</u>
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php/developer/course/view/3680
Консультації	середа 13.30-15.30
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальний курс «Медіадидактика» входить до загальної системи психолого-педагогічно підготовки майбутніх учителів у закладах вищої освіти. Спрямований на формування обізнаності студентів у галузі сучасних медіатехнологій та способів їх використання в освітньому процесі Нової української школи шляхом розкриття дидактичного потенціалу мультимедійного простору технологізації предметних методик початкової школи, активно-діяльнісного інтерактивного підходу до організації занять, володіння методичними прийомами медіадидактики та електронними цифровими ресурсами.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою курсу – забезпечити студентів знаннями з теорії та практики розвитку медіадидактики, розкрити потенційні можливості медійних засобів та інноваційних медіаосвітніх технологій з метою визначення способів їх застосування в освітньому просторі Нової української школи шляхом забезпечення всебічної підготовки майбутніх педагогів до безпечної та ефективної взаємодії у медіапросторі, формування медіаграмотності та медіакомпетентності відповідно до вікових та індивідуальних особливостей, потреб та запитів. Цілі курсу – вміння студентами застосування медіаосвітніх технологій та медіаресурсів в освітньому процесі початкової школи, генерувати нові ідеї з курсу медіадидактика, здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем медіадидактики та реалізовувати їх в освітньому процесі початкової школи, самостійно планувати, організовувати та здійснювати мультимедійний супровід освітньої діяльності учнів, готувати та проводити мультимедійні уроки у початкових класах на відповідному рівні, самостійно обирати інноваційні медіаресурси та застосовувати медіаосвітні технології, відповідно до вимог Нової української школи, враховуючи аспекти євроінтеграції	
4. Компетентності	

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

5. Програмні результати навчання

ПР-03 Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР05 Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР07 Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР17 Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів не доброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх в професійній діяльності.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
IV	013 «Початкова освіта»	II	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
<u>Змістовий модуль 1.</u> Медіадидактика як конструкт навчання в освітньому просторі Нової української школи Тема 1. Медіадидактика як інноваційний напрям розвитку дидактики XXI століття	2	2	4
Тема 2. Медіаосвіта в умовах інформаційного суспільства	2	2	5
Тема 3. Медіаграмотність як складова медіакомпетентності вчителя початкових класів		4	5
<u>Змістовий модуль 2.</u> Інтеграція медіа технологій в освітній процес Нової української школи Тема 4. Медіаосвітні технології в формуванні інформаційної компетентності майбутніх учителів	2	2	4
Тема 5. Використання мультимедійних технологій на уроках у початкових класах	2	2	6

Тема 6. Використання форматів медіа в освітньому процесі початкової школи	2	2	5
Тема 7. Технології створення та використання презентацій на уроках у початковій школі.		4	6
ЗАГ.	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до затверджених кафедрою критеріїв оцінювання, за національною шкалою: відмінно, задовільно, незадовільно. Одночасно оцінювання проводиться за шкалою трансферних оцінок ЄКТС («А», «В», «С», «D», «E», «Fх», «F»). Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, студент отримує 50 балів за екзамен, 40 балів на практичних заняттях, 10 балів за самостійну роботу, включаючи 5 балів за наукову діяльність, участь у конференціях, публікація статей, навчання в онлайн-курсах. включаючи 5 балів за наукову діяльність, участь у конференціях, публікація статей, навчання в онлайн-курсах.
Вимоги до письмових робіт	Застосовуються такі форми контролю: тести, контрольна робота, реферат/есе, презентації. Письмова робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді.
Семінарські/практичні заняття	На практичному занятті викладач оцінює підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне заняття вносяться до журналу занять навчальної групи. Одержані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з даної навчальної дисципліни. Застосовуються такі форми контролю: тести, контрольна робота, робота на парах (усне опитування), реферат/есе, презентації. Оцінювання навчальних досягнень студента з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, заліку), якщо він виконав 50% видів робіт, передбачених її програмою. Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2. Якщо не склав 2 талон, то має можливість скласти за талоном 3 при комісії. Якщо не виконав вимоги підсумкового контролю, то йому рекомендовано процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни згідно Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf
Підсумковий контроль	Форма контролю екзамен

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Застосовуються такі форми контролю: тести, контрольна робота, реферат/есе, презентації.

Академічна доброчесність:

Здобувачам вищої освіти необхідно дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки їх порушення, що визначаються Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Відвідування занять

Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але самостійно опрацьовується з платформи дистанційного навчання. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі індивідуальної бесіди під час годин, відведених на консультування студентів.

Неформальна освіта:

Можливість зарахування додаткових балів з тем навчальної дисципліни за сертифікати з курсів підвищення кваліфікації, які рекомендовані на платформах EdEra, Prometeus, Coursera

8. Рекомендована література

Базова

1. Баришполець О. Т., Найдьонова Л. А., Мироненко Г. В. та ін. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навчально-методичний посібник. Київ: Міленіум, 2018. 440 с. URL: <http://mediaosvita.org.ua/book/mediakultura-osobystosti-sotsialn>
2. Батьки, діти та медіа: путівник із батьківського посередництва / О. Волошенюк, О. Мокрогуз; За ред. В. Іванова, О. Волошенюк. Київ: ЦВП, АУП, 2017. 79 с.
3. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) Київ. 2016 URL: <https://lnk.ua/aVp9WnkND>
4. Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі: посібник для вчителя / Бакка Т., Голощاپова В., Дегтярьова Г., Євтушенко Р., Іванова І., Крамаровська С., Мелешенко Т, Шкребець О. / За редакцією Волошенюк О., Іванова В. Київ: ЦВП, АП, 2017. 197 с. URL: <http://www.aup.com.ua/uploads/momg.pdf>
5. Литовченко І. В., Максименко С. Д., Болтівець С. І. Діти в Інтернеті: Як навчити безпеці у віртуальному світі : посібник для батьків. Київ: Видавництво ТОВ «Видавничий Будинок «Аванпост- Прим», 2010. 48 с. URL: https://rescentre.org.ua/images/Uploads/Files/internet_safety_dl/children_internet.pdf
6. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін : посібник для вчителя / за ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза Київ: Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с. URL: <http://www.aup.com.ua/book1/>
7. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр вільної преси, 2012. 352 с. URL: <http://www.aup.com.ua/uploads/momg.pdf>
8. Медіаосвіта та медіаграмотність: визначення термінів. URL: file:///C:/Users/PC/Downloads/is_2012_16_10.pdf
9. Медіаграмотність у початковій школі: посібник для вчителя / Волошенюк О. В, Ганик О. В., Голощاپова В. В, Дегтярьова Г.А, Іванова І. Б., Кожанова А. Ю., Пиза Г. Ю., Шкребець О. О, Янкович О. І. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф. Київ : ЦВП, АУП, 2018 234 с. URL: http://www.aup.com.ua/uploads/Pochatkova_school_2018.pdf
10. Медіадидактика URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0>

Допоміжна

1. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Концепція розвитку педагогічної освіти. URL: <file:///C:/Users/PC/Downloads/5b7bb2dcc424a809787929.pdf>
4. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://surl.li/khuqxw>
5. Нова українська школа: poradnyk dlya vchytelya / za zag. red. Bibik N. M. Kyiv: TOB «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>
6. Професійний стандарт на професію вчителя початкової школи. URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/sectors/u137/standart_uchytelya_pochatkovoyi_shkoly.pdf
7. Поясик О. І. Формування медіаграмотності майбутніх вчителів початкових класів. URL: <https://nauka.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/122/2021/08/%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8-%D0%BF%D0%BD%D1%832021.pdf> С. 233-236.
9. Червінська І.Б. Медіадидактика початкової школи: концепція та методичні вказівки: методичний посібник/ handbook. Івано-Франківськ: Вид-во НАІР, 2019. 72 с.
10. Червінська І.Б. Медіаосвітній простір гірської школи: змістове наповнення та соціокультурна трансформація. Гірська школа Українських Карпат. Наукове фахове видання з педагогічних наук. 2018. №18. С.83-89. URL: http://mountainschool.pu.if.ua/sites/default/files/Issue_18/19.pdf
11. Червінська І.Б. Завдання для самостійної та проектної роботи студентів з навчальної дисципліни «Медіадидактика»: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2019. 48 с. URL: <http://www.d-learn.pu.if.ua>
12. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: підручник для вчителя/ Сінді Шейбе, Фейс Рогоу/ Перекл. з англ. С. Дьома; за загал. ред. В.Ф. Іванова. Київ: Центр вільної преси, Академія української преси. 2014. 319 с. URL <http://www.aup.com.ua/sindi-sheybe-feyz-rogou-mediagramotni/>
13. Літостанський В. В., Даниленко В. І., Мележик В. П., Іванова Т. В., Волошенюк О. В., Іванов В. Ф. Сходінки до медіаграмотності: Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2 – 4 класів / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України, Академія української преси. Київ: АУП, ЦВП, 2014. 28 с. URL: http://www.aup.com.ua/ml/progr_2_4.pdf
14. Про Національну програму інформатизації: Закон України : із змінами, внесеними згідно із Законом № 5463-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 4, с. 152, т. 61 // Відомості Верховної Ради (ВВР). 1998. № 27, т. 181 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>
15. Специфіка і структура мультимедійного уроку початкової школи. Типи мультимедійних уроків у початковій школі. URL: <https://allrefrs.ru/2-1114.html>

Допоміжна:

7. Recommendations Addressed to the United Nations Educational Scientific and Cultural Organization In Education for the Media and the Digital Age. Vienna : UNESCO, 1999. P. 273–274.

Викладач доцент, к.п.н. Оксана ПОЯСИК